

Verslag bijeenkomst wonen en zorg 22 juni 2016

Aanwezig:

Wmo adviesraad: Charlotte Lusink en Wim Verkerk

NOVO; Femke Talsma

De Twaalf Hoven; Marianne van de Broek

Winkheem: Jan Dijkstra

Viskenij; Klary Scheepel

De Hoven: Jannie Nijlunsing

Platform gehandicapten beleid; Jan Meijerhof en Reina de Lange

Woonzorg Nederland: Ankie Bos

Gemeente Winsum; Marc Verschuren, Marielle Bakema, Renée Orleans

Afwezig: Rinze Kramer en Dinie Rotman van Wierden en Borgen en Rinnie Bokkers van het gezondheidscentrum, Cora Olijve en Martine Dijkstra (Wmo-consulenten gemeente Winsum).

Marc Verschuren heet iedereen welkom. Na een korte kennismaking licht Renee Orleans de notitie kort toe. De aanleiding, de opdracht, de onderwerpen en soorten rollen die de gemeente kan innemen.

Vervolgens wordt de deelnemers gevraagd hun reactie, opmerkingen en aanvullingen te geven op dit concept.

Algemeen

Jan Dijkstra maakt de opmerking dat de Hoven in gesprek is met Vestia over het verzorgingshuis Winkheem en de wijze waarop het wonen en de zorg daar verleend kan worden. Ze zijn met elkaar in gesprek, vanuit hun beider verantwoordelijkheid, hoe zij na het aflopen van het huurcontract het wonen en zorgen gaan organiseren in Winkheem. Zoals het nu in de notitie staat leidt het tot onrust en dat is niet nodig. Renee gaat de tekst aanpassen.

Wim Verkerk vraagt aandacht voor de sterke toename van het aantal kwetsbare mensen dat thuis woont. Deze mensen woonden vroeger in het verzorgingshuis en verpleeghuis. Deze mensen moeten met zorg omringd worden. Dat komt wel terug in bijvoorbeeld het hoofdstuk 1,5 lijnszorg, ontmoetingsruimten voor mensen, maar het vraagt wel aandacht. Het kan zijn dat mensen plotseling opgenomen moeten worden.

Renee Orleans geeft aan dat er ook in de paragraaf over 1,5 lijnszorg aandacht is voor de tijdelijke 'crisisbedden'. Marc Verschuren noemt de wijkverpleegkundige en het overleg met de huisartsen dat vroegtijdige signalering een belangrijk punt is.

Reina de Lange; vraagt zich af wat het betekent dat er staat dat we elkaar iets moeten gunnen.

Marc Verschuren legt uit dat de grotere zorginstellingen inmiddels wel bezig zijn met het behouden van de voorziening voor de regio in plaats van dat het gaat om het behoud van

hun instelling. We kijken dan wat voor de bewoner het beste is. We groeien daar wel langzaam naar toe.

Wonen en zorg ; langer zelfstandig thuis wonen

Marianne vd Broek; mist in paragraaf 3.1. over het langer zelfstandig thuis wonen visie vanuit de gemeente op zaken als dagopvang, de dagbesteding en ontmoeting. Over het wonen wordt meer beschreven dan over dit soort noodzakelijke dingen. Hoe organiseer je het, hoe ga je hierin samenwerken. Het gaat dan ook over hoe je omgaat met crisissituaties en signalering van kwetsbare situaties. Meer richting geven vanuit de gemeente.

Marc Verschuren; het zijn zaken die in de Wmo worden uitgewerkt. Je kunt een aantal zaken beschrijven. Deels is er wel wat genoemd zoals de huiskamerprojecten in Winsum en Baflo. Het kan toegevoegd worden als uitwerking van de Wmo; we moeten niet de Wmo hier helemaal willen uitwerken. Wel als een extra aandachtspunt opnemen; dagopvang dagbesteding, vroegsignalering. Dit moet op een goede manier geregeld worden. Uitwerking in de Wmo. Betrokkenen; dorpshuizen, bewoners, Rol regisserend en faciliterend.

Wim Verkerk; door middel van concreet casuïstiek te bespreken kun je zaken scherp krijgen.

Marc Verschuren: het is maatwerk, je kunt het niet altijd van te voren bedenken. In Baflo ga je anders om met crisisopvang dan twee dorpen verderop waar bijvoorbeeld geen verzorgingshuis als Viskerij is. Aangeven dat we met visieontwikkeling bezig zijn. Je moet er handen en voeten geven. In het uitvoeringsprogramma aangeven dat je er aan gaat werken.

Reina de Lange; je bent afhankelijk van vrijwilligers en dat zijn vooral de vitale oudere. Hoe is de leeftijdsopbouw van vrijwilligers in Winsum en komt er in de toekomst een knelpunt.

Marc Verschuren; heeft die zorg nu nog niet. In de toekomst wellicht meer. Ook t.a.v. mantelzorgers kan er een knelpunt komen doordat mensen verder van elkaar af wonen.

Wim Verkerk; als gemeente heb je redelijke invloed op de huursector. Maar wat doe je met koopwoningen en dan vooral in de nieuwbouw. Zijn daar gedachten over?

Marielle Bakema; we stimuleren en adviseren wel dat mensen levensloopbestendig bouwen. De bewustwording is belangrijk. Er is de afgelopen periode niet veel nieuwbouw geweest.

Marc Verschuren: meer iets doen aan informatie en voorlichting. Hij is er geen voorstander van om mensen te dwingen een badkamer en slaapkamer beneden te laten bouwen. Ook in het bouwbesluit worden dit soort zaken meegenomen.

Toekomst verzorgingshuizen

Ankie Bos geeft aan wat de visie van woonzorg is; het in stand houden en verhuren van de verzorgingshuizen zoals we het nu doen. Voor Viskerij geldt dat ook en het is daar een pré dat de zorginstelling daar zit.

Klary Scheepel; er is nog steeds goede bezetting, vooral de aanleunwoningen. De mensen in deze woningen maken veel gebruik van het zorgcentrum van Viskerij.

Jan Dijkstra: er is geen wachtlijst voor Winkheem zelf. Gevaar dreigt van leegstand daar. Wel wachtlijst voor de aanleunwoningen. Maar deze mensen maken ook gebruik van de voorzieningen in het verzorgingshuis. De populariteit van de aanleunwoningen heeft daar wel mee te maken.

Wim Verkerk: verzorgingshuizen hebben imago dat mensen het niet meer willen en daar niet in willen. Maar er zijn heel veel mensen die kwetsbaar zijn en het op een gegeven moment wel willen.

Marc Verschuren: vraagt zich af of de aanwezigen vinden dat de gemeente hier iets mee moet. Moeten er meer aanleunwoningen met zorg in de nabijheid gerealiseerd worden.?

Charlotte Lusink; is van mening dat het actiepunt monitoren aangevuld moet worden met evalueren. Kijken of het goed gaat en of er bijgestuurd moet worden.

Renee Orleans; één van de actiepunten die regelmatig terugkomt is dat we de partijen bij elkaar willen brengen om het te hebben over de knelpunten, de ontwikkelingen. Ik zie dit ook als een vorm van evaluatie.

Janny Nijlunsing: Denkt dat we terug gaan naar een bepaalde vorm van verzorgingshuis. Bijvoorbeeld meer hofjes enzo. Er blijft behoefte bestaan omdat er mensen zijn die 24 uur zorg nodig hebben. Dat wordt onbetaalbaar als je dat allemaal thuis moet gaan doen. Het moet alleen ook betaalbaar blijven. De Hoven gaat dus binnenkort met Woonzorg in conclaaf over nieuwe huurovereenkomst voor Viskenij maar dan moet er wel gekeken worden naar de hoogte van de huur. Het is vooral voor mensen met een kleine beurs. Dat is wel het spanningsveld tussen de zorginstelling en de woningcorporaties. We moeten tot elkaar komen.

Wim Verkerk; als alle organisaties hun strategie en prognoses laten zien en delen. Kun je elkaar dan niet helpen?

Marc Verschuren: er zijn zoveel veranderingen dat dat nu moeilijk is voor de instellingen om dat te doen.

Janny Nijlunsing: de Hoven heeft 3 lokaties. Maar het gaat niet meer om de Hoven, Het gaat er om dat er voor de mensen een voorziening is. Daar gaat het om en daar doen we ons best voor. We hebben een maatschappelijke opdracht.

Jan Dijkstra; hoe houden we het voorzieningenniveau in stand als we de appartementen niet meer huren van Vestia. Daarover filosoferend. Wat doe je met het restaurant, wie heeft interesse, hoe krijgen we het voor elkaar. Daarbij moeten we over de grenzen heen kijken. We moeten verbindingen leggen met andere partijen, daarin ontwikkelen. We gaan na; waarom kiezen ze voor ons. Wij bieden zorg en daar zijn we goed in. En.. wat kunnen we nog meer bieden.

Jan Dijkstra; mist de planning en de concreetheid. Wanneer ga je de bewustwordingscampagne bijvoorbeeld uitvoeren. Ook de volgordelijkheid moet ingebracht worden.

Marc Verschuren: dat moet nog in het uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt.

Verpleeghuiszorg, zwaardere zorg

Marianne vd Broek; gebouw de Twaalf Hoven is verouderd. Daarom wat haast met nieuwe plannen. Dit iets aanpassen in de huidige tekst.

Marianne vd Broek; benadrukt de belangrijkheid van de casemanager dementie. De wijkverpleegkundige vraagt regelmatig om ondersteuning van de casemanager dementie. De wijkverpleegkundige is meer algemeen.

Het voorstel is om dit in de paragraaf bij het zelfstandig thuis wonen onder te brengen; en apart benoemen.

Jan Dijkstra: de Twaalf Hoven komt ook in de eerdere paragrafen aan de orde. Dat moeten we niet doen. Bijvoorbeeld bij domotica.

Domotica hoort ook thuis in de eerste paragraaf bij het langer zelfstandig thuis wonen. Juist ook toepassingen bij mensen die in de dorpen en wijken wonen is het belangrijk. Het loopt door in de hoofdstukken daarna.

Ook om de mantelzorger te ontlasten is het belangrijk om nieuwe toepassingen te doen.

Je moet zo vroeg mogelijk beginnen met toepassen van domotica. Dan zijn de mensen er al aan gewend als het echt noodzakelijk is. De toepassingen van tablets is ook al belangrijk.

Marc Verschuren: De gemeente zou kunnen faciliteren door bijv. via vrijwilligers en maatschappelijk werk ondersteuning bij het gebruik van de tablet kunnen aanbieden als algemene voorziening.

Jan Dijkstra haalt het onderwerp E-health aan. VWS heeft subsidies daarvoor en weet dat deze vaak op de plank blijven liggen. Als gemeente eens achter aan gaan, is het advies.

1,5 lijnszorg

Reina de Lange; is het inderdaad moeilijk om huisartsen te vinden. Hoe komt dat?

Marc Verschuren: het gaat om het platteland. Ze gaan liever naar een praktijk in stedelijk gebied. Het is tot nu toe nog steeds gelukt, recent in Leens. Ook verpleeghuisartsen wordt moeilijker. Het zijn zorgpunten die we kunnen benoemen naar de zorgverzekeraar.

Marianne de Broek; samenwerking tussen de huisartsen is belangrijk.

Overige doelgroepen

Wim Verkerk; mist Lentis. Levert toch ook ambulante werk.

Marc Verschuren, Renee Orleans; we hebben niet alle organisaties en instellingen hier genoemd. Alleen als ze ook een combinatie hebben met wonen. We hebben niet alle aanbieders genoemd die ambulante werk leveren.

Femke Talsma; afstand – nabijheid is ook voor hen een belangrijk onderwerp; de cliënten willen liever zelfstandig wonen. Zij zijn hierover in gesprek met Wierden en Borgen. Er is nu nog geen leegstand in het Hoge Heem maar er is ook geen wachtlijst. Het huurcontract loopt ook af en dan moeten ze opnieuw in gesprek. Hoe houd je de zorgpost in stand in combinatie met de aanleunwoningen. Er is minder animo voor het groepswonen in het complex. Dit is wel een spanningsveld.

Jannie Nijlunsing; we moeten ook kijken hoe we dan samen kunnen werken hierin. Dat is zeker een kans.

Femke Talsma; in Uithuizen ook een complex van NOVO met ouderen.

Marianne vd broek; er ligt al samenwerking tussen NOVO en de Hoven op het vlak van dagbesteding en vervoer. Dat gaat goed. We proberen het zo goed mogelijk te regelen. Er rijden 4 busjes. Door de weidsheid van het gebied maken ze veel kilometers. Het is een grote kostenpost, maar je wilt het de mensen daarom niet hun dagbesteding ontnemen. Er worden ook vrijwilligers ingezet. Er vindt nu een evaluatie plaats mbt het doelgroepenvervoer.

We kunnen niet alle doelgroepen bij elkaar zetten maar we kunnen wel goed kijken naar wat wel kan in de samenwerking. Meer verbinding zoeken. En daar zijn nu al goede voorbeelden van.

Marc Verschuren; vervoer is grote kostenpost. Er wordt onderzocht hoe combinaties met het openbaar vervoer gemaakt kunnen worden. Hoe kunnen de vervoersstromen gecombineerd worden.

Femke Talsma: er kan ook nog gekeken worden naar nieuwe ontwikkelingen om mensen met een aantal 'hulpmiddelen' een telefoon of een 'googlebril' oid met het openbaar vervoer te laten reizen.

Marc Verschuren vertelt van de laatste ontwikkeling om zogenaamde ov ambassadeurs aan te stellen die de cliënt begeleiden tijdens het reizen.

Renee Orleans; we zijn natuurlijk ook bezig om de dagbesteding dichterbij de cliënt te regelen. Dat was eerst niet. Hiermee beperk je het vervoer. Dit is niet voor iedereen mogelijk maar het scheelt wel.

Wim Verkerk; er zou ook samenwerking gezocht kunnen worden in dagbesteding door efficiënt met ruimtes om te gaan. Er staan soms ruimtes leeg op bepaalde dagdelen.

En dat gebeurt dus nu ook.

Marc Verschuren stelt de behoefte van de huisvesting voor jongere cliënten van NOVO aan de orde. Femke Talsma constateert dat de jongeren vaak richting stad vertrekken. Voorzieningen zijn daar soms beter geschikt voor jongeren. Aan de andere kant zijn er zeker jongeren die beter af zijn in een wat meer prikkelarme omgeving in een dorp. Ze wil de behoefte aan bijvoorbeeld trainingshuizen onderzoeken.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom jongere cliënten liever naar de stad willen. Dat kunnen redenen zijn o.a.: er is meer te doen en er zijn meer leeftijdsgenoten. Het imago van de mogelijkheden in het dorp telt ook mee. Het beeld van het Hoge Heem is toch; oudere mensen en mensen in een rolstoel. Daar moet je wat mee doen.

Marianne vd Broek: constateert dat er voorzieningen voor maatschappelijke opvang in de stad aan het verdwijnen zijn. Daardoor komen er ook mensen met zware psychische zorgvraag naar onder andere de Twaalf Hoven. Er komen mensen in de verpleeghuizen met somatische aandoeningen gecombineerd met psychiatrische problematiek. Ook mensen uit andere regio's. Sommigen hebben geen vaste woon of verblijfplaats. Moeilijk om die weer 'weg te sturen', wanneer zij hun revalidatie hebben afgerond, waar heen?.

De aanwezigen constateren dat het niet om veel mensen gaat maar ze zien een toename. Het kan zijn als gevolg van de verschuivingen die plaatsvinden in de psychatrie en de zorg, of dat het komt omdat er meer ouderen komen met meervoudige problematiek. Geconstateerd wordt dat het wel van alle tijden is maar in het verleden kon je misschien wel eerder intramuraal in een verzorgingshuis komen.

Zijn vaak mensen met meervoudige problematiek. Het gaat dan om maatschappelijke opvang / beschermd wonen. Marc Verschuren geeft aan dat daarin ook de beweging gemaakt wordt dat deze mensen vaker in de wijk gaan wonen.

Marc Verschuren geeft aan dat we het OGGZ netwerk hebben waar een beroep op kan worden gedaan als er meervoudige problematiek is en iemand zich zorgen maakt.. Daar zit o.a. het maatschappelijk werk bijvoorbeeld in. Het gaat hier vaak om zorgmijders. Wanneer ze geen overlast veroorzaken worden ze vaak ook aan hun lot overgelaten.

In het rapport iets zeggen over deze doelgroep die zowel in de verpleeghuizen als de verzorgingshuizen voorkomen en het werk van het OGGZ netwerk in deze.

Wim Verkerk: stelt vast dat het langer thuis wonen voor alle doelgroepen wordt gestimuleerd maar dat de eenzaamheid wel een probleem wordt. Veel mensen met een kleine zorgvraag maar dat er wel ergens een vorm van 'warme opvang' een warme plek nodig is.

Dit wordt beaamd door iedereen. Een plek voor ontmoeting in de buurt is erg belangrijk.

Femke Talsma noemt als risicofactoren in ons gebied nog de lagere inkomens en werkloosheid.

Deze groep zal in de toekomst een groot beroep doen op de verpleeg- en verzorgingshuizen. De mensen met hogere inkomens zullen hun zorg veelal op een andere manier regelen.

Tot slot:

De conclusies in het laatste hoofdstuk zijn akkoord.

Besloten wordt de bijlage met cijfers van beschut en beschermd wonen over Balflo eruit te halen. Deze zijn niet meer up to date.

Het dorp Sauwerd blijft als compleet dorp staan ondanks dat de winkel sluit. Het is het uitgangspunt vanuit de gemeente en geeft aan dat voorzieningen waar de gemeente enigszins invloed op heeft getracht worden in stand te houden. Bovendien zijn er weer initiatieven vanuit het dorp voor de winkel.

Het vervolg:

Renee gaat de opmerkingen van vandaag verwerken.

Verder gaat ze het uitvoeringsplan maken en zoekt waar nodig hierover contact.

Na de zomer gaat het met een voorstel naar het college en de raad.

Afgesproken wordt als één van de actiepunten om een bijeenkomst met dit gezelschap in het najaar opnieuw te houden. Eerste doel is om het met elkaar concreter te maken.